NATIONALT VIDENSCENTER FOR DEMENS

Ikke-farmakologisk behandling af psykiatriske symptomer ved demens

Behandling af psykiatriske symptomer og adfærdsforstyrrelser forudsætter en systematisk udredning og ofte også en løbende evaluering af, hvordan behandlingen virker. Forebyggelse og behandling af psykiatriske symptomer og adfærdsforstyrrelser bør tilrettelægges individuelt ud fra patientens problemer og særlige behov.

Uddannelse af plejepersonale og andre omsorgspersoner, så de får viden om psykiatriske symptomer og adfærdsforstyrrelser, kan medvirke til en øget forståelse af årsager og forebyggelsesmuligheder. Det medfører ofte i sig selv, at forekomsten af adfærdsforstyrrelser mindskes.

Som udgangspunkt har alle mennesker behov for meningsfuldt indhold i hverdagen. For personer med demens kan det være simple, hobbyprægede aktiviteter udvalgt på baggrund af tidligere interesser eller erhverv, men tilpasset vedkommendes nuværende funktionsniveau.

Personen med demens kan måske ikke længere overskue at spille bridge, men kan have fornøjelse af et simplere kortspil. Glæden ved sang, musik eller dans kan være bevaret langt hen i sygdomsforløbet på trods af tab af evnen til at tale.

Under- eller overstimulering

Hvis problemerne skyldes understimulering, bør personen med demens tilbydes flere aktiviteter. Hvis problemerne omvendt skyldes overstimulering, kan der være behov for at skærme personen. Personer med demens, der har tendens til at vandre meget omkring (ambulering, vandreadfærd), kan ofte have gavn af fysisk aktivitet og motion.

Realitetsorientering eller korrektion kan være relevant i forbindelse med desorientering og forstyrret døgnrytme. En person med demens, der vil tage på arbejde midt om natten, kan måske have gavn af at få vist på uret, hvad klokken er eller få forklaret, at han/hun er blevet pensioneret. Realitetsorientering må dog ikke være konfronterende eller irettesættende. Det er ikke altid muligt at korrigere vrangforestillinger.

Menneskelig kontakt

Nogle plejehjem har gode erfaringer med at holde kæledyr som fx katte. Kæledyr kan bidrage til en god stemning, afhjælpe uro og give personen med demens mulighed for at vise omsorg. Den teknologiske udvikling har frembragt nuttede robotkæledyr som sælen Paro, og de foreløbige erfaringer i forhold til mennesker med demens er positive.

På nogle plejehjem anvender man såkaldte demensdukker (omtrent på størrelse med en baby), der vækker medfølelse og åbner for kommunikation hos nogle mennesker med demens. Kæledyr, dukker og robotter kan supplere, men ikke erstatte menneskelig kontakt.

Kilder

NATIONALT VIDENSCENTER FOR DEMENS

Sundhedsstyrelsen. National klinisk retningslinje for forebyggelse og behandling af adfærdsforstyrrelser hos personer med demens. København; 2019.

Sundhedsstyrelsen

Sundhedsstyrelsen. National klinisk retningslinje for udredning og behandling af demens. København; 2013. Anbefalingerne er ikke længere gældende.

Sundhedsstyrelsen

Lolk A, Andersen K. Udredning og behandling af adfærdsforstyrrelser hos demente. Ugeskrift for Læger. 2017;179(12).

PubMed

Bedre behandling og pleje af mennesker med demens med adfærdsmæssige og psykiske symptomer.

Hent vejledningen her

Senest opdateret: 29. september 2020